

Bolagsstyrningsrapport

Utdrag ur Handelsbankens årsredovisning

2014

SVENSKA
HANDELSBANKEN

Bolagsstyrningsrapport

Handelsbanken är ett svenskt publikt aktiebolag vars aktier är noterade på Nasdaq Stockholm. Styrelsen lämnar här 2014 års bolagsstyrningsrapport. Handelsbanken tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning.

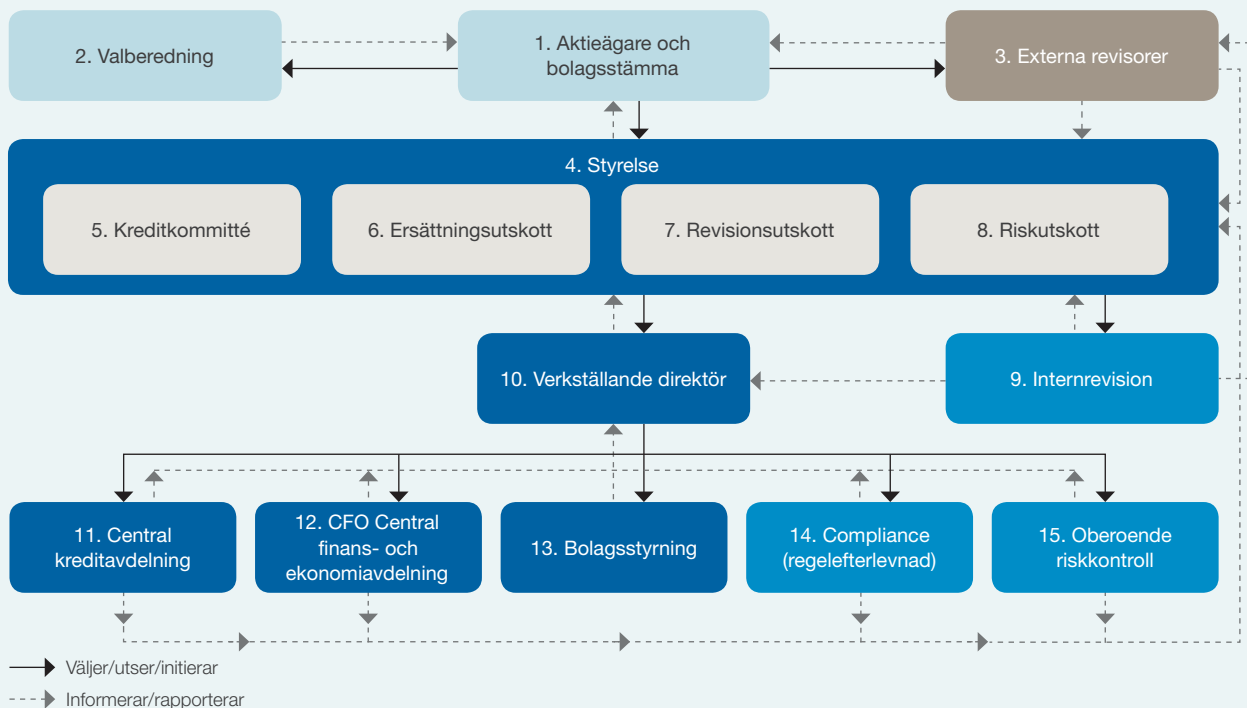
Denna bolagsstyrningsrapport utgör ett utdrag ur Handelsbankens legala årsredovisning. Bolagsstyrningsrapporten är granskad av bankens externa revisorer och granskningen har rapporterats i Revisionsberättelsen.

INNEHÅLL

STRUKTUR FÖR BOLAGSSTYRNING	50	RAMVERK FÖR KONTROLL	56
BOLAGSSTYRNING I HANDELSBANKEN	52	Verksamhetens interna kontroll	56
Bankens kultur och långsiktiga mål	52	Internrevision	56
Tillämpning av Svensk kod för bolagsstyrning	52	Compliance (regelefterlevnad)	57
Allmänt om bolagsstyrning i banker	52	Oberoende riskkontroll	57
AKTIEÄGARE OCH BOLAGSSTÄMMA	52	POLICYDOKUMENT	57
Aktieägares rättigheter	52	ERSÄTTNINGSPRINCIPER I HANDELSBANKEN	59
Aktieägare med större innehav	53	Grundläggande ersättningsprinciper	59
Årsstämman 2014	53	Principer för ersättning till ledande befattningshavare – i Handelsbanken benämnda Executive Directors	60
Revisorer	53	Rörlig ersättning	60
VALBEREDNING	53	STYRELSENS RAPPORT OM INTERN KONTROLL AVSEENDE DEN FINANSIELLA RAPPORTERINGEN	61
Rekryterings- och mångfaldsarbete	54	Kontrollmiljö	61
STYRELSE	54	Riskbedömning	61
Styrelsens sammansättning	54	Kontrollaktiviteter	61
Styrelseledamöternas oberoende	54	Information och kommunikation	61
Styrelsearbetets grunder	54	Uppföljning	61
Styrelseordförande	54	STYRELSENS LEDAMÖTER	62
Styrelsens arbete 2014	54	SENIOR MANAGEMENT SAMT AUDIT OCH WHISTLEBLOWING FUNCTION	64
Utskottsarbete	54	REVISIONSBERÄTTELSE	192
BANKENS LEDNING	56		
Verkställande direktör	56		
Senior Management och ledningsstruktur	56		

Struktur för bolagsstyrning

Bolagsstyrning i Handelsbanken – en översikt

Bilden sammanfattar bolagsstyrningen i Handelsbanken. Aktieägarna beslutar vid bolagsstämman. I vissa frågor bereds aktieägarnas beslut av valberedningen. Aktieägarna utser en styrelse som i sin tur utser en verkställande direktör för att sköta den löpande verksamheten. Styrelsen organiserar inom sig olika utskott. Som stöd för styrningen av banken har verkställande direktören Centrala finans- och ekonomiavdelningen, Centrala kreditavdelningen samt bolagsstyrningsenheten. Inom banken finns också ett antal kontrollfunktioner. Därtill utövar aktieägarna kontroll genom externrevisorerna.

1. AKTIEÄGARE OCH BOLAGSSTÄMMA

Aktieägares rätt att besluta i bankens angelägenheter utövas på bolagsstämman, som är bankens högsta beslutande organ. En bolagsstämma tar till exempel ställning till eventuella ändringar i bankens mest grundläggande styrdokument, bolagsordningen. Varje år hålls en årsstämma som bland annat utser styrelse, styrelsens ordförande och revisorer. Den kan också besluta om hur valberedning ska utses. Se även sidan 52.

2. VALBEREDNING

Valberedningen är aktieägarnas organ för beredning av förslag till årsstämman på styrelseordförande och övriga ledamöter i styrelsen samt om arvode till ordförande och övriga ledamöter. Valberedningen tar del av styrelsens utvärdering av sitt arbete, i första hand utifrån den rapport som styrelsens ordförande lämnar till valberedningen. Valberedningen föreslår även val av revisorer och arvode till dessa. Årsstämman beslutar hur valberedningen ska utses.

3. EXTERNA REVISORER

Revisorer utses av årsstämman för en period som sträcker sig till utgången av nästa årsstämma. Revisorerna är ansvariga inför aktieägarna på stämman. De granskar och lämnar en revisionsberättelse över bland annat årsredovisningen, inklusive denna bolagsstyrningsrapport och styrelsens förvaltning. Revisorerna rapporterar dessutom muntligen och skriftligen till styrelsens revisionsutskott hur revisionen har bedrivits och hur de bedömer ordningen och den interna kontrollen i banken. Revisorerna lämnar även en sammanfattande redogörelse för revisionen till styrelsen i sin helhet.

4. STYRELSE

Styrelsen ansvarar för bankens organisation och förvaltar bankens angelägenheter för aktieägarnas räkning. Styrelsen ska fortlöpande bedöma bankens ekonomiska situation och se till att banken är organiserad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bankens ekonomiska förhållanden i övrigt kontrolleras

på ett betryggande sätt. Styrelsen fastställer policyer och instruktioner för hur detta ska utföras samt fastställer en arbetsordning för styrelsen och en instruktion för verkställande direktören.

Av dessa centrala styrdokument framgår hur ansvar och befogenheter fördelas mellan styrelsen som helhet, utskott, kommittéer, styrelsens ordförande och verkställande direktören. Styrelsen utser verkställande direktören, vice verkställande direktörer och huvudansvarig för internrevision samt fastställer anställningsvillkor för bland annat dessa personer. Styrelsen beslutar även om anställningsvillkoren för de huvudansvariga för compliance och riskkontroll. Ordföranden ansvarar för utvärdering av styrelsens arbete och informerar valberedningen om resultatet av utvärderingen.

5. KREDITKOMMITTÉ

Styrelsens kreditkommitté beslutar i sådana kreditärenden som beloppsmässigt överstiger den beslutandelimit som centralstyrelsen

Läs mer

Mer om bolagsstyrning i Handelsbanken finns att läsa på handelsbanken.se. Där finns bland annat följande information:

- Tidigare års bolagsstyrningsrapporter från och med 2007
- Bolagsordning
- Information om valberedningen
- Information från bolagsstämmor från och med 2008.

delegerat till annan enhet. Ärenden av särskild betydelse avgörs av styrelsen i sin helhet. Kreditkommittén består av styrelsens ordförande, vice ordförandena, ordföranden i revisionsutskottet, verkställande direktören och tre av styrelsen utsedda styrelseledamöter samt chefen för Centrala kreditavdelningen. Representant från den enhet inom banken som kreditärendet gäller är föredragande i kreditkommittén.

6. ERSÄTTNINGsutskott

Styrelsens ersättningsutskott utvärderar de ledande befattningshavarnas anställningsvillkor mot bakgrund av gällande marknadsvillkor för motsvarande befattningshavare i andra företag. Bland utskottets uppgifter ingår bland annat också att bereda styrelsens förslag till årsstämman om riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare, att följa och utvärdera tillämpningen av dessa riktlinjer liksom att bereda styrelsens beslut om ersättningsprinciper, ersättningar och andra anställningsvillkor för de ledande befattningshavarna samt huvudansvariga för compliance, internrevision och riskkontroll. Utskottet gör även en oberoende bedömning av Handelsbankens ersättningspolicy och ersättningssystem. Ersättningsutskottet består av styrelsens ordförande jämte två av styrelsen utsedda styrelseledamöter.

7. REVISIONSUTSKOTT

Styrelsens revisionsutskott övervakar den finansiella rapporteringen genom att granska kritiska redovisningsfrågor och andra förhållanden som kan påverka den finansiella rapporteringens kvalitativa innehåll. Utskottet övervakar även effektiviteten i bankens och koncernens interna kontroll, internrevision samt de externa revisorernas opartiskhet och självständighet. Utskottet utvärderar revisionsinsatsen och biträder valberedningen i fråga om val av revisor. Revisionsutskottet består av styrelsens ordförande samt två av styrelsen utsedda styrelseledamöter. En av de senare ska vara utskottets ordförande.

8. RISKUTSKOTT

Styrelsens riskutskott övervakar riskkontroll och riskhantering i Handelsbankenkoncernen. Utskottet bereder beslut i styrelsen om bland annat bankens riskstrategi och risktolerans samt tar del av rapporter från funktionerna för compliance och riskkontroll. Riskutskottet består av styrelsens ordförande samt två av styrelsen utsedda styrelseledamöter.

9. INTERNREVISION

Internrevisionen granskar självständigt och oberoende Handelsbankenkoncernens verksamhet och redovisning. En central uppgift för internrevisionen är att bedöma och verifiera processer för riskhantering, intern kontroll och bolagsstyrning. Revisionen utförs enligt internationellt accepterade normer. Chefen för internrevision utses av styrelsen och rapporterar regelbundet muntligen och skriftligen till revisionsutskottet och lämnar även en årlig sammanfattande rapportering till styrelsen i sin helhet.

10. VERKSTÄLLANDE DIREKTÖR

Verkställande direktören utses av styrelsen att leda Handelsbankens löpande verksamhet. För verkställande direktören gäller, förutom instruktioner från styrelsen, reglerna i aktiebolslagen och en rad andra författningar om bankens bokföring, medelsförvaltning och kontroll över verksamheten.

11. CENTRAL KREDITAVDELNING

Centrala kreditavdelningen ansvarar för utformningen samt upprätthållandet av bankens kreditpolicy, kreditprocess och för beredning av de större kreditärenden som beslutas av styrelsens kreditkommitté eller styrelsen i sin helhet. Kreditchefen föredrar alla ärenden för verkställande direktören och styrelsens ordförande innan de föredras för beslut i kreditkommittén eller styrelsen. Kreditchefen rapporterar till verkställande direktören och är ledamot i styrelsens kreditkommitté. Kreditchefen rapporterar även till styrelsen om kreditförluster och risker i kreditportföljen.

12. CFO CENTRAL FINANS- OCH EKONOMIAVDELNING

Centrala finans- och ekonomiafdelningen ansvarar för styrsystem, rapportering, bokföring, redovisning och skatt. Avdelningen ansvarar även för koncernens likviditet, finansiering, kapital och för koncernens samlade riskhantering avseende alla andra risker än kreditrisker och compliancerisker. För en utförlig beskrivning av denna riskhantering hänvisas till not K2 på sidorna 81–105.

13. BOLAGSSTYRNING

Enheten för bolagsstyrning ser till att beslut som fattas på bolagsstämma och i styrelsen samt förändringar i lagstiftning, regelverk och bolagsstyrningskod omsätts till policydokument från styrelsen samt riktlinjer och

instruktioner från verkställande direktören, i syfte att fastställa ansvar och befogenheter internt i banken.

14. COMPLIANCE (REGELEFTERLEVAD)

Compliancefunktionens ansvarsområde är att se till att lagar, förordningar och interna regler samt god sed eller god standard efterlevs inom Handelsbankenkoncernens verksamhet. Funktionen ska vara ett stöd till den affärsdrivande verksamheten och följa upp tillämpningen av och kontrollera interna regler samt informera berörda enheter om de risker som kan uppkomma i verksamheten till följd av bristande regelefterlevnad, hjälpa till att identifiera och bedöma sådana risker samt biträda vid utformningen av interna regler. Complianceansvariga har utsetts för alla affärsområden, regionbanker och centrala avdelningar samt för alla länder där banken är verksam. Det funktionella ansvaret för compliancefunktionen bärs av enheten Central compliance. Chefen för Central compliance rapporterar regelbundet till verkställande direktören samt till risk- och ersättningsutskotten i frågor om regelefterlevnad.

15. OBEROENDE RISKKONTROLL

Den centralt placerade oberoende riskkontrollen ansvarar för att kontrollera och rapportera koncernens alla väsentliga risker på aggregerad nivå. Ansvaret omfattar kredit-, motparts- och marknadsrisker (ränte-, valutakurs-, aktiekurs- och råvaruprisrisker), operativa risker, likviditetsrisker, försäkringsrisker och risker förenade med koncernens ersättningssystem. Riskkontrollen identifierar, mäter och analyserar koncernens risker. Den rapporterar löpande till verkställande direktören och regelbundet till riskutskottet och ersättningsutskottet. Även styrelsen informeras om verksamhetens väsentliga risker. Chefen för riskkontrollen lämnar även fortlöpande information till CFO. Hanteringen av den enskilda risken är en uppgift för den operativa enhet som har ansvaret för kunden eller motparten (kundansvarig) eller ansvaret för att utföra en viss affär (affärsansvarig). Riskkontrollen är direkt underställd verkställande direktören och agerar självständigt och oberoende av den kontrollerade verksamheten.

BOLAGSSTYRNING I HANDELSBANKEN

Bolagsstyrning handlar om hur rättigheter och skyldigheter fördelas mellan bankens organ i enlighet med gällande lagar och regler. Bolagsstyrning innefattar också systemen för beslutsfattande och den struktur genom vilken aktieägarna direkt eller indirekt styr banken. Grundläggande för bolagsstyrning i Handelsbanken är dels de dokument som antas av styrelsen, till exempel styrelsens arbetsordning, instruktioner till verkställande direktören och chefen för Centrala revisionsavdelningen samt kreditinstruktioner jämte policydokument för bankens verksamhet (se även sidorna 57–59), dels de instruktioner och riktlinjer som utfärdas av verkställande direktören. Dessa dokument revideras varje år men kan vid behov justeras oftare. Grunden för fungerande bolagsstyrning är dock inte enbart formella dokument utan också bankens företagskultur, företagsmål, arbetssätt och ersättningsystem. Bankens arbete med hållbarhetsfrågor utgör också en del av bolagsstyrningen genom att vara en integrerad del av chefsansvaret på alla nivåer i organisationen.

Bankens kultur och långsiktiga mål

Handelsbankens mål är att ha bättre lönsamhet än genomsnittet för jämförbara banker på hemmamarknaderna. Det ska främst nås genom nöjdare kunder och lägre kostnader än konkurrenterna. Målet syftar bland annat till att ge aktieägarna en långsiktigt god värdetillväxt.

Handelsbanken är en fullsortimentsbank med ett decentraliserat arbetssätt, stark lokal förankring genom rikstäckande kontorsnät och långsiktighet i kundrelationerna. Bankens decentraliserade sätt att arbeta innebär i sig en stark tilltro till medarbetarnas vilja och förmåga att ta ansvar. Detta arbetssätt har konsekvent tillämpats under flera årtionden och har lett till bankens mycket starka företagskultur. En central del i styrningen av Handelsbanken är att hantera de risker som uppkommer i verksamheten. Riskhanteringen behandlas utförligt i ett separat riskavsnitt i årsredovisningen, not K2 på sidorna 81–105 och mer kortfattat i denna bolagsstyrningsrapport.

Löne- och pensionssystemen i kombination med resultatandelssystemet Oktogonen är också ett sätt att stärka företagskulturen genom att främja en långvarig anställning. Avsättningar till Oktogonen sker om Handelsbankens lönsamhet är bättre än genomsnittet för jämförbara banker. Resultatandelssystemet bidrar till att medarbetarnas intressen står i överensstämmelse med bankens företagsmål. Kostnads-

medvetenhet och försiktighet blir på detta sätt en del av Handelsbankens företagskultur.

Handelsbankens önskemål är att rekrytera unga medarbetare för en långvarig anställning i banken genom att erbjuda utvecklingsmöjligheter som gör banken självförsörjande på kompetenta medarbetare och chefer.

Denna långsiktighet gäller även bankens förhållningssätt till sina kunder. Det tar sig bland annat uttryck i ambitionen att alltid ge kunden bästa möjliga råd, utan att snegla på vad som på kort sikt är mest lönsamt för banken. Härigenom bygger banken långvariga relationer med både kunder och medarbetare.

Tillämpning av Svensk kod för bolagsstyrning

Handelsbanken tillämpar Svensk kod för bolagsstyrning med endast två avvikelser. Ledamoten i ersättningsutskottet Jan Johansson är inte oberoende i förhållande till banken och bankledningen, men styrelsen har bedömt att Jan Johanssons kompetens och erfarenhet inom ersättningsfrågor bör tas tillvara av banken och detta motiverar avvikelserna från kodens bestämmelser. Vidare är inte en majoritet av styrelsens ledamöter oberoende av banken och bankledningen enligt kodens kriterier. Motiveringen till denna avvikelse är att en styrelseledamot avböjde omval så sent inför årsstämman 2014 att valberedningen inte hann genomföra erforderliga rekryteringsåtgärder.

Enligt koden ska information lämnas om verkställande direktörens egna eller närståendes väsentliga aktieinnehav eller andra delägarskap i bolag som banken har betydande affärsförbindelser med. Pär Boman har inga väsentliga aktieinnehav. Oaktat detta anser Handelsbanken att kodens bestämmelser inte är tillämpliga för banken eftersom lagregler om banksekretess förhindrar Handelsbanken att namnge kundföretag.

Allmänt om bolagsstyrning i banker

Svenska bankers verksamhet regleras i lag och bankverksamhet får enbart bedrivas efter tillstånd från den svenska Finansinspektionen.

Regelverket för bankrörelse är mycket omfattande och beskrivs inte närmare i denna rapport. En förteckning av de mest centrala reglerna återfinns på Finansinspektionens hemsida. Handelsbankens huvudprincip är att för verksamhet utanför Sverige tillämpa såväl det svenska regelverket som värdlandets regler om de är strängare eller kräver avvikelser från svenska regler.

Finansinspektionen utövar en omfattande tillsyn över bankens verksamhet i Sverige och i alla länder där banken bedriver verksamhet i filial, det vill säga när den utländska verksamheten utgör en del av den svenska juridiska personen Svenska Handelsbanken AB. Tillsynsmyndigheter i andra länder bedriver en begränsad tillsyn över filialernas verksamhet men har full tillsyn över bankens dotterbolag utanför Sverige. Tillsynsinsatserna i Norden, Storbritannien och Tyskland samordnas i ett tillsynskollegium för Handelsbanken under den svenska Finansinspektionens ledning.

Den svenska tillsynen bygger förutom på lagar och förordningar även på föreskrifter och allmänna råd från Finansinspektionen. Finansinspektionen kräver en omfattande rapportering av bland annat bankens organisation, beslutsstruktur, interna kontroll, villkor för bankens kunder och information till privatkunder.

I Finansinspektionens arbete ingår också att systematiskt besöka olika delar av banken. Syftet är att följa upp hur banken i praktiken lever upp till villkor i lämnade tillstånd och de detaljerade regelverken i övrigt.

AKTIEÄGARE OCH BOLAGSSTÄMMA

Aktieägares rättigheter

Handelsbanken har fler än 98 000 aktieägare. De har rätt att besluta i bolagets angelägenheter på ordinarie bolagsstämma (årsstämma) eller extra bolagsstämma. I Handelsbanken finns aktier i två serier, A och B. Serie A är den helt dominerande serien och svarar för drygt 98 procent av alla utestående aktier. Aktier av serie A har en röst vardera och aktier av serie B har en tiondels röst vardera. Handelsbankens bolagsordning anger att ingen aktieägare vid bolagsstämma får rösta för mer än tio procent av det totala antalet röster i banken.

För att en aktieägare ska kunna få ett ärende behandlat vid årsstämman måste hon eller han komma in med en skriftlig begäran till styrelsen i så god tid att ärendet kan tas upp i kallelsen till stämman. När sådan begäran ska vara styrelsen tillhanda framgår före stämman på bankens webbplats.

På årsstämman fattar bankens aktieägare en rad beslut av stor vikt för bankens styrning. Aktieägarna fattar bland annat beslut om:

- hur många och vilka som ska sitta i bankens styrelse och vilka som ska vara bankens revisorer
- arvoden till styrelseledamöter och revisorer
- fastställande av resultat och balansräkningen
- vinstdisposition

- styrelsen och verkställande direktören ska beviljas ansvarsfrihet för det gångna verksamhetsåret
- riktlinjer för ersättning till ledande befattningshavare.

Därutöver fattar aktieägarna på en bolagsstämma beslut om eventuell ändring av bankens bolagsordning. Bolagsordningen är det grundläggande styrdokumentet för banken i vilket bland annat framgår vilken verksamhet banken ska bedriva, gränser för aktiekapitalets storlek, aktieägarnas rätt att delta på bolagsstämma och vilka ärenden som ska förekomma på årsstämman. Bolagsordningen anger även att antalet styrelseledamöter ska vara lägst åtta och högst 15. De väljs för ett år i taget. Handelsbankens bolagsordning innehåller inga bestämmelser rörande tillsättande och entledigande av styrelseledamöter eller om ändring av bolagsordningen.

Information inför bankens bolagsstämmor publiceras på handelsbanken.se/bolagsstamma. Där finns också protokoll från tidigare bolagsstämmor.

Protokollen översätts till engelska och finns tillgängliga på handelsbanken.se/ireng.

Aktieägare med större innehav

Två aktieägare hade vid utgången av 2014 mer än tio procent av rösterna, AB Industrivärden med 10,3 procent och Stiftelsen Oktagonen med 10,3 procent. Utförliga uppgifter om bankens största svenska aktieägare finns på sidan 45.

Årsstämman 2014

Årsstämma ägde rum den 26 mars 2014.

Drygt 1 620 aktieägare var företrädare på stämman. De representerade 58,63 procent av alla

röster i banken. Vid stämman var hela styrelsen närvarande. Vidare deltog valberedningens ordförande Anders Nyberg och från de stämموvalda revisionsbolagen, huvudansvariga revisorerna Stefan Holmström och Erik Åström. Ordförande vid stämman var advokat Sven Unger.

På stämman fattade aktieägarna beslut om bland annat följande:

- utdelning med 16,50 kronor per aktie, varav 11,50 i ordinarie utdelning
- bemyndigande för styrelsen att besluta om förvärv av högst 40 miljoner aktier i banken samt avyttring av aktier
- styrelsen ska bestå av tio ledamöter
- omval av samtliga styrelseledamöter för tiden till nästa årsstämma med undantag för Lone Fønss Schröder som avböjt omval
- val av Anders Nyrén till ordförande i styrelsen
- arvoden ska utgå till styrelsens ledamöter med 3 150 000 kronor till styrelsens ordförande, med 900 000 kronor till var och en av de vice ordförandena och till övriga ledamöter med 625 000 kronor samt ersättning för kommittéarbete
- emission på marknadsmässiga villkor av en konvertibel till personalen.

Vidare beslutade aktieägarna på stämman att fastställa de riktlinjer för ersättning och andra anställningsvillkor för ledande befattningshavare som styrelsen föreslagit, nämligen följande:

- de samlade totala ersättningarna ska vara marknadsmässiga
- ersättning ges endast i form av fast lön, avsättning till pension och sedvanliga löneförmåner
- banken kan, efter särskilt beslut av styrelsen, tillhandahålla tjänstebostad
- rörliga ersättningsformer som bonus eller tantiem förekommer inte
- de ledande befattningshavarna omfattas, på samma villkor som alla medarbetare i banken, av resultatandelssystemet Oktagonen
- pensionsåldern är normalt 65 år. Pensionsförmåner är förmånsbaserade, premiebaserade eller en kombination därav
- uppsägningstiden är från befattningshavarens sida sex månader och från Handelsbankens sida högst tolv månader. Om banken säger upp avtalet senare än fem år efter inträde i gruppen ledande befattningshavare utgör uppsägningstiden högst 24 månader. Härutöver utgår ingen avgångsersättning
- styrelsen ska ha rätt att undantagsvis frågå de fastställda riktlinjerna om det i ett enskilt fall finns särskilda skäl för det.

Riktlinjerna påverkar inte sådan ersättning till ledande befattningshavare som bestämts tidigare. Den krets av befattningshavare som omfattas av riktlinjerna är verkställande direktören och vice verkställande direktörer.

Revisorer

Stefan Holmström är huvudansvarig revisor för KPMG AB i Handelsbanken och sedan 2008 ordförande i revisorskollegiet. Holmström har varit auktoriserad revisor sedan 1975. Han är även revisor i Länsförsäkringar AB och Svenska Rymdaktiebolaget. Holmström är född 1949.

Erik Åström har varit auktoriserad revisor sedan 1989 och är sedan 2008 huvudansvarig revisor för Ernst & Young AB i Handelsbanken. Härutöver är Åström revisor i bland annat ICA Gruppen AB, Intrum Justitia AB, Kommuninvest ekonomisk förening, Nasdaq OMX, Skistar AB, AB Svensk Exportkredit, Södra Skogsägarna ekonomisk förening och Transcom Worldwide AB. Åström är född 1957.

VALBEREDNING

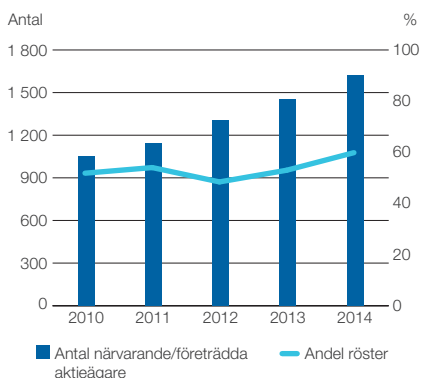
På årsstämman 2010 beslöt aktieägarna att fastställa en instruktion för hur valberedningen ska utses. Enligt beslutet ska instruktionen gälla till dess den ändras av en senare årsstämma. Av instruktionen framgår bland annat att valberedningen ska bestå av fem ledamöter: styrelsens ordförande och en representant för var och en av de fyra största ägarna i banken per den 31 augusti året före det år årsstämma hålls.

I valberedningen ska det dock inte ingå någon representant för företag som utgör en betydande konkurrent inom något av bankens huvudområden. Det är styrelseordförandens uppgift att kontakta de största ägarna för att dessa ska utse varsin representant att jämte ordföranden utgöra valberedning. Så har skett och efter att AMF har avstått sin plats i valberedningen utgörs 2015 års valberedning av:

Representant	Ägare	Röstandel i % per 29 aug 2014
Anders Nyberg, ordförande	Industrivärden	10,34
Jan-Erik Höög	Stiftelsen Oktagonen	10,31
Mats Guldbbrand	Ägargruppen Lundberg	2,39
Bo Selling	Alecta	1,66
Anders Nyrén, styrelseordförande		

Uppgifter om valberedningens sammansättning har funnits tillgängliga på bankens webbplats sedan den 24 september 2014.

Närvaro på årsstämman 2010–2014

Valberedningens uppgift är att inför årsstämman den 25 mars 2015 ta del av styrelsens utvärdering av sitt arbete. Därutöver ska valberedningen lämna förslag på val av ordförande under årsstämman, förslag på ordförande och övriga ledamöter i styrelsen, styrelsearvode till ordföranden och övriga ledamöter samt ersättning för utskottsarbete samt val av och arvode till revisorer.

Rekryterings- och mångfaldsarbete

Valberedningen beaktar i sitt arbete frågor om mångfald, inklusive könsfördelning, i styrelsen. Handelsbankens styrelse har antagit en policy för främjande av mångfald i styrelsen. Policyn stadgar att för att främja oberoende åsikter och ett kritiskt ifrågasättande är det eftersträvt att styrelsen präglas av en tillräcklig mångfald vad gäller ålder, kön, geografiskt ursprung samt utbildnings- och yrkesbakgrund. Andelen kvinnor i bankens styrelse uppgår till 20 procent och andelen ledamöter av annan nationalitet än där Handelsbanken har sitt säte, uppgår till 30 procent. Till grund för sitt förslag till årsstämman lägger valberedningen även den utvärdering av styrelsen som styrelsens ordförande ombesörjer.

STYRELSE

Sedan aktieägarna på årsstämman 2014 utsett Anders Nyrén till styrelsens ordförande, utsågs Fredrik Lundberg och Sverker Martin-Löf till vice ordföranden på det konstituerande styrelsesammanträdet i anslutning till årsstämman. Styrelsen utsåg samtidigt ledamöter i kreditkommittén, revisionsutskottet, riskutskottet och ersättningsutskottet. Uppgifter om styrelsen lämnas på sidorna 62–63.

Styrelsens sammansättning

Styrelsen består av tio ledamöter. Vid styrelseval föreslår valberedningen ledamöterna. I valberedningen ingår Stiftelsen Oktogonen som också föreslår två av ledamöterna i valberedningens förslag.

Styrelsens ledamöter har en bred och omfattande erfarenhet från näringslivet och huvuddelen av ledamöterna är eller har varit verkställande direktörer i större företag och flertalet upprätthåller andra uppdrag som ledamöter i styrelser för större företag. Se även sidorna 62–63. Flera ledamöter har arbetat i bankens styrelse under lång tid och är väl förtrogna med bankens verksamheter.

Styrelseledamöternas oberoende

Svensk kod för bolagsstyrning innehåller bestämmelser om att majoriteten av de bolagsstämvalda ledamöterna ska vara oberoende

i förhållande till banken och bankledningen samt att minst två av de oberoende ledamöterna ska vara oberoende även i förhållande till aktieägare som kontrollerar tio procent eller mer av aktier eller röster i banken. Tre ledamöter är anställda i banken och således beroende i förhållande till banken. Två av de anställda ledamöterna (Tommy Bylund och Charlotte Skog) är även beroende i förhållande till Stiftelsen Oktogonen som är en större ägare. Den tredje av de anställda ledamöterna, Pär Boman, arbetar i banken som verkställande direktör och är även beroende i förhållande till AB Industrivärden, som är en större ägare i banken där Pär Boman är styrelseledamot. Därtill anses Jan Johansson och Anders Nyrén vara beroende i förhållande till banken eftersom de är verkställande direktörer i Svenska Cellulosa AB SCA respektive AB Industrivärden samtidigt som bankens verkställande direktör Pär Boman är styrelseledamot i båda bolagen. Angivna förhållanden innebär att styrelsens sammansättning inte uppfyller krav på oberoende i förhållande till banken och bankledningen enligt Svensk kod för bolagsstyrning, jämför avsnitt Tillämpning av Svensk kod för bolagsstyrning på sidan 52. Anders Nyrén är även beroende i förhållande till större ägare (AB Industrivärden).

Namn	Oberoende i förhållande till banken och bankledningen	Oberoende i förhållande till större aktieägare
Anders Nyrén		
Fredrik Lundberg	•	
Sverker Martin-Löf	•	
Jon Fredrik Baksas	•	•
Jan Johansson		•
Ole Johansson	•	•
Bente Rathe	•	•
Pär Boman		
Tommy Bylund		
Charlotte Skog		

Styrelsearbetets grunder

De grundläggande bestämmelserna om uppgiftsfördelningen mellan styrelse, styrelsens utskott, ordförande, verkställande direktör och internrevision kommer till uttryck i styrelsens arbetsordning samt i styrelsens instruktioner till verkställande direktören och till chefen för Centrala revisionsavdelningen.

Styrelseordförande

Av styrelsens arbetsordning framgår bland annat att ordföranden ska se till att styrelsens arbete bedrivs effektivt och att styrelsen fullgör sina skyldigheter. I detta ligger att organisera

och leda styrelsens arbete samt skapa bästa möjliga förutsättningar för dess arbete. Dessutom ska ordföranden se till att styrelsens ledamöter löpande uppdaterar och fördjupar sina kunskaper om banken och att nya ledamöter får lämplig introduktion och utbildning. Ordföranden ska stå till förfogande som rådgivare och diskussionspartner till verkställande direktören, men också bereda styrelsens utvärdering av dennes arbete. Till ordförandens uppgifter hör också att vara ordförande i kreditkommittén, ersättningsutskottet och riskutskottet samt att vara ledamot i revisionsutskottet. Därutöver är det ordförandens uppgift att se till att styrelsens arbete utvärderas varje år. Styrelseutvärderingen sker genom samtal med varje ledamot och vissa år besvarar ledamöterna också en särskild enkät. Ordförande informerar valberedningen om styrelseutvärderingen. Ordföranden ansvarar också för kontakterna med de större ägarna i ägarfrågor och har som ordförande i bankens pensionsstiftelse, pensionskassa samt personalstiftelse även ett övergripande ansvar för de ägarfrågor som är förknippade med aktieinnehaven i dessa. I styrelsen förekommer i övrigt ingen annan arbetsfördelning än vad som följer av arbetet i styrelsens utskott.

Styrelsens arbete 2014

Styrelsen har under året haft tio sammanträden inklusive ett längre strategimöte.

Bilden på sidan 55 visar en översikt av vissa av de återkommande styrelseärendena.

Därutöver rapporteras vad som förekommit på utskottens sammanträden på det styrelsesammanträde som följer närmast efter respektive utskottssammanträde.

Utskottsarbete

Kreditkommittén

Kreditkommittén hade åtta ledamöter, styrelsens ordförande (Anders Nyrén, som även är ordförande i kommittén), de två vice ordförandena (Fredrik Lundberg och Sverker Martin-Löf, tillika ordförande i revisionsutskottet), verkställande direktören (Pär Boman), chefen för Centrala kreditavdelningen (Lars Kahlund respektive dennes efterträdare Per Beckman), samt tre av styrelsen utsedda styrelseledamöter (Tommy Bylund, Ole Johansson och Bente Rathe).

Kreditkommittén sammanträder i regel en gång i månaden för beslut i kreditärenden över viss limitnivå och som inte på grund av ärendets betydelse ska avgöras av styrelsen i sin helhet. Regionbankscheferna och chefen för Merchant Banking International företräder ärenden från de egna enheterna och deltar som åhörare till övriga

ärenden, vilket ger dem en god bild av styrelsens syn på risk. Kreditärenden som beslutas av styrelsen i sin helhet föredras av chefen för Centrala kreditavdelningen. Kreditinstruktionen medger att verkställande direktören och chefen för Centrala kreditavdelningen fattar beslut i kreditärende mellan sammanträden om dröjsmål med beslut skulle innebära olägenhet för banken eller kredittagaren.

Kreditkommittén har under 2014 haft 13 sammanträden.

Revisionsutskottet

Revisionsutskottet bestod av styrelsens ordförande (Anders Nyrén) och två av styrelsen utsedda styrelseledamöter (Sverker Martin-Löf och Ole Johansson). De senare är oberoende i förhållande till banken och bankledningen. Ole Johansson är även oberoende i förhållande till större ägare. Ordförande i utskottet är Sverker Martin-Löf.

Revisionsutskottets arbetsuppgifter omfattar bland annat följande:

- övervaka den finansiella rapporteringen och effektiviteten i bankens interna kontroll och internrevision
- fastställa en revisionsplan för internrevisionens arbete
- ha regelbunden kontakt med externrevisorerna. Dessa rapporterar till utskottet om viktiga omständigheter som framkommit vid den lagstadgade revisionen, särskilt om brister i den interna kontrollen av den finansiella rapporteringen
- beakta rapporter från internrevision.

Utskottet sammanträder i regel fem gånger om året, normalt i samband med kvartals- och årsrapporter. Föredragande är verkställande direktören, CFO, chefen för Centrala revisionsavdelningen samt huvudansvariga från de revisionsbolag årsstämman utsett till revisorer.

Revisionsutskottet har under 2014 haft fem sammanträden.

Riskutskottet

Riskutskottet bestod av styrelsens ordförande (Anders Nyrén, som även är ordförande i utskottet) och två av styrelsen utsedda styrelseledamöter (Ole Johansson och Bente Rathe). De senare är oberoende i förhållande till banken, bankledningen och större ägare.

Riskutskottets arbetsuppgifter omfattar bland annat följande:

- ta del av rapporter från cheferna för riskkontroll och compliance
- bereda styrelsens beslut om fastställande av den interna kapitalutvärderingen
- ta del av validering och utvärdering av det interna riskklassificeringssystemet
- bereda styrelsens beslut om risktolerans och riskstrategi
- ta del av utvärdering av de riskberäkningsmetoder som används för limitering av finansiella risker, beräkning av kapitalkrav för marknadsrisker och beräkning av ekonomiskt kapital
- ta del av kvartalsvis föredragning av riskkontrollens rapport

- två gånger per år ta del av föredragning av compliancefunktionens halvårs- respektive helårsrapport.

Chefen för den oberoende riskkontrollen, tillika bankens riskchef, och chefen för compliance föredrar själva sina rapporter för riskutskottet. Närvarande vid riskutskottets möten är även bankens CFO. Riskutskottet instiftades 2014 och har under året haft tre sammanträden.

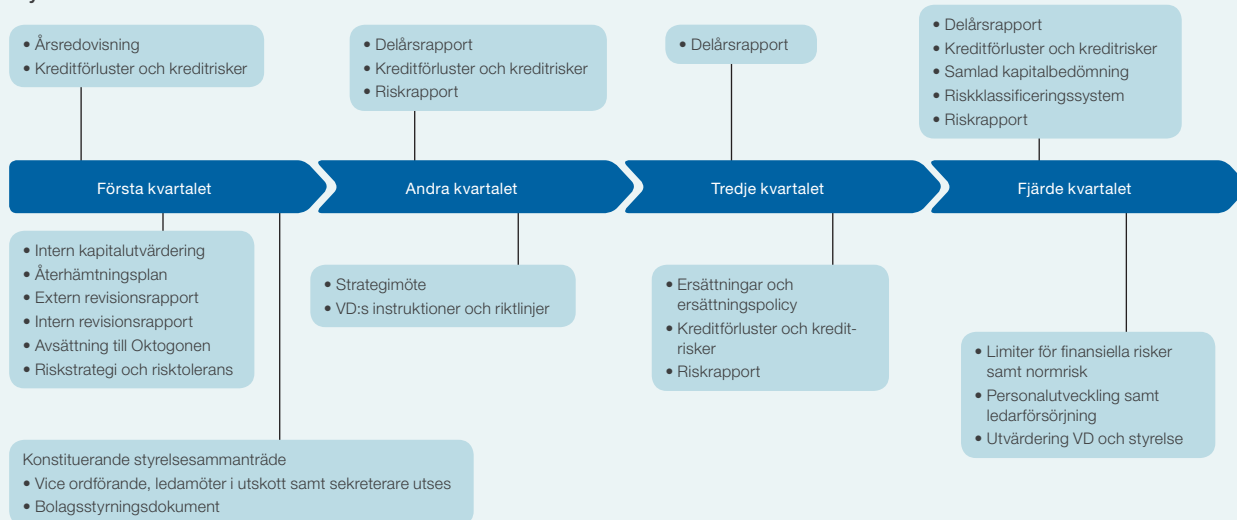
Ersättningsutskottet

Ersättningsutskottet bestod av styrelsens ordförande (Anders Nyrén, som även är ordförande i utskottet) och två av styrelsen utsedda styrelseledamöter (Jan Johansson och Bente Rathe). Bente Rathe, men inte Jan Johansson, är oberoende i förhållande till banken och bankledningen. Denna sammansättning utgör en avvikelse från Svensk kod för bolagsstyrning. Avvikelsen motiveras på sidan 52 under rubriken Tillämpning av Svensk kod för bolagsstyrning.

Ersättningsutskottet bereder bland annat ersättningsärenden som ska beslutas av styrelsen och årsstämman. Sedan aktieägarna på årsstämman beslutat om riktlinjer för ersättningsvillkor till verkställande direktören och ledande befattningshavare, beslutar styrelsen i enlighet med Finansinspektionens föreskrifter om ersättning till verkställande ledning och cheferna för kontrollfunktioner som utgörs av internrevision, oberoende riskkontroll samt compliance.

Ersättningsutskottet har under 2014 haft nio sammanträden.

Styrelsens arbete 2014

BANKENS LEDNING

Verkställande direktör

Pär Boman är verkställande direktör sedan april 2006. Pär Boman är född 1961 och har arbetat i Handelsbanken sedan 1991. År 1998 inträdde Pär Boman i det som då benämndes koncernledningen som vice verkställande direktör och chef för Regionbanken Danmark och därefter för Handelsbanken Markets. Pär Boman har både ingenjör- och ekonomexamen. Eget och närståendes innehav av aktier i banken uppgår till 12 335 aktier, varav 6 335 indirekt via resultatandelssystemet Oktogonen. Därutöver har Pär Boman ett innehav av konvertibler i Handelsbanken, utgivna på marknadsmässiga villkor till bankens anställda 2011 och 2014. Innehavet i 2011 års konvertibel uppgår till 8,32 miljoner kronor med en konverteringskurs om 224,52 kronor, motsvarande 37 048 aktier. Innehavet i 2014 års konvertibel uppgår till 9,80 miljoner kronor med en konverteringskurs om 379,19 kronor, motsvarande 25 828 aktier.

Senior Management och ledningsstruktur

Verksamheten bedrivs i mycket stor utsträckning i moderbolaget men även i dotterbolag, såväl i Sverige som i andra länder.

Handelsbanken arbetar sedan lång tid med en decentraliserad modell, där så gott som alla viktiga affärsbeslut fattas på de lokala bankkontoren, nära kunden. Kontorsrörelsen är geografiskt organiserad i regionbanker, sex i Sverige, fem i Storbritannien och en i respektive Danmark, Finland, Norge och Nederländerna. Tillsammans utgör dessa länder bankens hemmamarknader. Varje regionbank leds av en chef. Kontorsrörelserna i Sverige (SE) och Storbritannien (UK) samordnas under chefen för Sverige (SE) respektive chefen för Storbritannien (UK). I Sverigeorganisationen (SE) ingår även finansbolagsrörelsen som bedrivs inom dotterbolaget Handelsbanken Finans AB.

I Handelsbanken finns sex affärsområden. Tre affärsområden ingår i segmentet Handelsbanken Capital Markets; Pension & Trygghet, Markets & Asset Management och Merchant Banking International. Dessa tre affärsområden samordnas under chefen för Handelsbanken Capital Markets. Övriga tre affärsområden är Stadshypotek, Handel & E-tjänster samt Skog & Lantbruk.

I affärsområdet Pension & Trygghet ingår bankens samlade pensionserbjudande samt dotterbolaget Handelsbanken Liv. I affärsområdet Markets & Asset Management ingår handel med finansiella instrument och kapitalförvaltning

med dotterbolaget Handelsbanken Fonder. I affärsområdet Merchant Banking International samordnas bankens affär gentemot de största internationella företagskunderna. I affärsområdet ingår också bankens Corporate Finance-avdelning samt all internationell verksamhet som banken bedriver utanför hemmamarknaderna. För varje land utanför hemmamarknaderna i vilket Handelsbanken bedriver verksamhet finns en landschef som rapporterar till chefen för Merchant Banking International.

Affärsområdet Stadshypotek utgörs av dotterbolaget Stadshypotek AB i vilket bolån och annan fastighetsfinansiering bedrivs. Affärsområdet Skog & Lantbruk ansvarar för bankens kunderbjudande av skog- och lantbruks tjänster. Handel & E-tjänster utvecklar tjänster för e-handel och traditionell handel under eget varumärke. Varje affärsområde har ett koncernövergripande ansvar för sina produkter och tjänster.

Cheferna för regionbankerna i Danmark, Finland, Norge och Nederländerna, landscheferna inom Merchant Banking International samt chefen för UK ansvarar gentemot myndigheterna i respektive land för all verksamhet banken och dess dotterbolag bedriver i landet.

I bankens ledning finns Handelsbanken Corporate Committee med huvudsaklig uppgift att bereda förslag till styrelsen. I Corporate Committee ingår förutom verkställande direktören bland annat CFO och cheferna för oberoende riskkontroll, personal, kreditavdelningen, IT, infrastruktur samt hållbarhetsarbete. Genom att chefen för oberoende riskkontroll ingår i Corporate Committee säkerställs att riskaspekter kan beaktas för riskutvärdering av materiella beslut.

Den krets av befattningshavare som enligt den svenska aktiebolagslagen benämns "ledande befattningshavare" utgörs från och med slutet av 2014 av bland annat medlemmarna i Corporate Committee jämte vissa affärsområdeschefer och cheferna för Handelsbankens hemmamarknader. I Handelsbanken benämns dessa personer som Executive Directors. Se även sidorna 64–65.

Medlemmar i Corporate Committee, samtliga affärsområdeschefer och chefer för regionbankerna, samt cheferna för Handelsbankens hemmamarknader ingår i gruppen Senior Management. I Senior Management ingår även cheferna för bankens centrala avdelningar och staber. Senior Management liksom gruppen av Executive Directors är samrådsorgan för högre chefer och inte beslutsorgan. Ansvar och befogenheter i Handelsbanken har i stor utsträckning tilldelats enskilda befattningshavare, snarare än grup-

per och kommittéer. Dock förekommer kollektiva beslut för sådana kreditbeslut som fattas i kreditkommittéer och regionbanksstyrelser. Vid sådana beslut krävs dessutom enighet hos ledamöterna. Ytterligare uppgifter om Senior Management, Executive Directors och Corporate Committee återfinns på sidorna 64–65.

RAMVERK FÖR KONTROLL

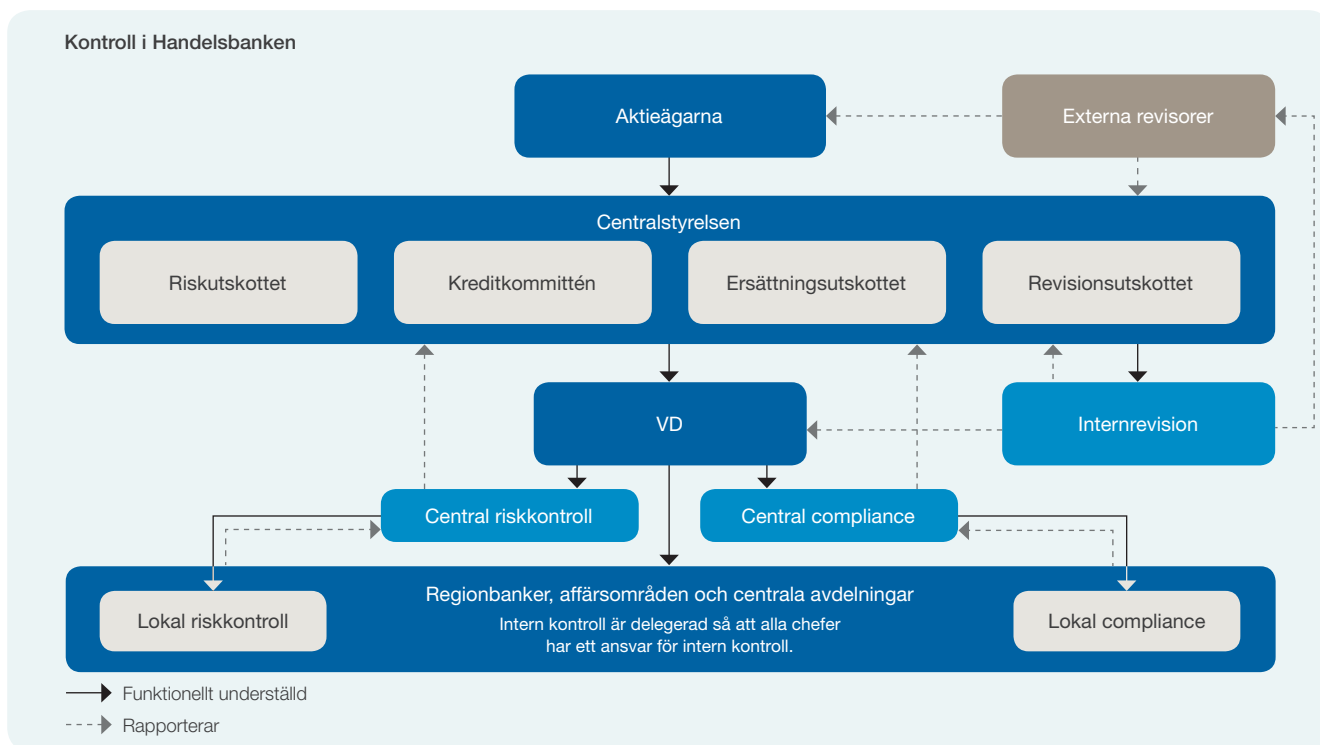
Verksamhetens interna kontroll

Ansvar för intern kontroll har delegerats från verkställande direktören till chefer som är direkt underställda verkställande direktören, vilka ansvarar för den interna kontrollen inom sina respektive enheter. Dessa chefer har i sin tur delegerat ansvaret för internkontrollen inom kontoret respektive avdelningen till kontorschefer och avdelningschefer. Ansvar innebär att det ska finnas ändamålsenliga instruktioner och rutiner för verksamheten och att efterlevnaden av dessa rutiner ska följas upp regelbundet. Ansvar för den interna kontrollen och regelefterlevnaden är således en integrerad del av chefsansvaret på alla nivåer i banken.

Internrevision

Långt innan externa krav på internrevision infördes har banken haft en från linjeorganisationen fristående internrevisionsfunktion. Organisationen har centralt och regionalt placerade internrevisorer. De regionala internrevisionsavdelningarna ingår i den Centrala revisionsavdelningen som utgör en sammanhållen internrevisionsfunktion. Revisionsavdelningen består av cirka 100 medarbetare. Chefen för Centrala revisionsavdelningen utses av och rapporterar till styrelsen. Internrevisionsfunktionen är således styrelsens kontrollorgan. Den valda organisationen och den långa traditionen gör att internrevisionen har den auktoritet och den integritet som fordras för att de av årsstämman valda revisorerna ska kunna förlita sig på åtgärder och uppgifter från internrevision.

Internrevisionen har i uppdrag att självständigt och oberoende granska Handelsbanken-koncernens verksamhet och redovisning. I granskningen ingår att utvärdera och verifiera bankens processer för riskhantering, intern kontroll och bolagsstyrning. Uppdraget grundas på en av styrelsen fastställd policy och utförs utifrån en riskbaserad metodik i enlighet med internationellt accepterade normer utgivna av IIA (The Institute of Internal Auditors). Planerade revisionsuppgifter dokumenteras varje år i en revisionsplan som på styrelsens vägnar fastställs av styrelsens revisionskommitté. Slutsatsen av intern-

revisionens granskning, de åtgärder som ska vidtas och statusen avseende dessa, avrapporteras löpande till revisionsutskottet och varje år till styrelsen i sin helhet.

Internrevisionen är regelbundet föremål för oberoende extern kvalitetsutvärdering. Därutöver gör bankens externa revisorer årligen en kvalitetsutvärdering av internrevisionens arbete.

Compliance (regelefterlevnad)

Regelefterlevnad är ett ansvar för alla i koncernen. Inrättandet av compliancefunktioner centralt, för regionbanker, affärsområden och centrala avdelningar samt för varje land där banken är verksam, fritar inte någon medarbetare från ansvaret att följa de externa och interna regler som gäller för verksamheten. Regelverken är emellertid ofta komplicerade och den enskilda medarbetarens erfarenhet kan ibland vara begränsad. Därför är möjligheten till vägledning väsentlig för att undvika misstag. Compliancefunktionerna ska följa upp och aktivt kontrollera att lagar, förordningar och interna regler samt god sed och god standard efterlevs inom Handelsbankenkoncernens verksamhet. I sin stödjande roll ska funktionen ge råd och stöd till ansvariga för verksamheten samt även biträda vid utformningen av interna regler och informera om nya och ändrade regler för verksamheten.

Central compliance är en självständig enhet med det funktionella ansvaret för compliancefrågor i koncernen. Verkställande direktören utser chefen för Central compliance. Chefen för Central compliance rapporterar till verkställande direktören om regelefterlevnaden i koncernen varje kvartal. Två gånger om året rapporterar chefen för Central compliance direkt till styrelsens riskutskott om regelefterlevnaden i koncernen. Dessutom rapporteras väsentliga iakttagelser löpande till verkställande direktören.

Oberoende riskkontroll

Banken präglas av en tydlig ansvarsfördelning där varje del av affärsverksamheten bär det fulla ansvaret för att riskerna hanteras. Det finns en lokal riskkontroll i varje regionbank och inom de olika affärsområdena, vilka bland annat kontrollerar att riskerna ligger inom limit och är korrekt värderade. Den lokala riskkontrollen gör riskanalyser och kontrollerar att affärer inte utförs på ett sätt som medför oönskade risker. Den lokala riskkontrollen rapporterar till verksamhetens ledning och till den centrala riskkontrollen.

Den centrala riskkontrollen identifierar, mäter, analyserar och rapporterar koncernens alla väsentliga risker. Den övervakar också att riskerna och riskhanteringen lever upp till bankens riskstrategi och risktolerans. Den oberoende riskkontrollen ansvarar även för att finansiella instrument värderas korrekt. I ansvaret ligger även att tillse att ledningen har tillförlitliga underlag om riskerna för att agera vid kritiska situationer. Vidare har den centrala riskkontrollen ett funktionellt ansvar för den lokala riskkontrollen.

Chefen för den centrala riskkontrollen rapporterar direkt till verkställande direktören. Information lämnas även löpande till CFO. Chefen för den centrala riskkontrollen rapporterar regelbundet till styrelsens riskutskott och ersättningsutskott. Styrelsen hålls kontinuerligt informerad om väsentliga risker i banken. Den centrala riskkontrollen har också hand om bankens omfattande riskrapportering till tillsynsmyndigheter.

En mer utförlig beskrivning av bankens riskhantering framgår i not K2 på sidorna 81–105 samt i bankens så kallade Pelare 3-rapport. Där beskrivs också den roll som Handelsbankens kreditprocess, och särskilt Centrala kreditavdelningen spelar i bankens kreditriskhantering. Handels-

banken har även ett riskhanteringsramverk som beskriver den övergripande riskstrategin och risktoleransen samt processer för riskhantering.

POLICYDOKUMENT

Nedan sammanfattas i korthet de policydokument som styrelsen i Handelsbanken beslutat om.

Kreditpolicy

Kredit får endast beviljas om kredittagaren på goda grunder kan förväntas fullgöra förbindelsen. Krediter ska normalt vara säkerställda. Banken strävar efter att dess historiskt låga kreditförlustnivå i förhållande till andra banker ska bestå och därmed bidra till bankens lönsamhetsmål samt till att bibehålla en god finansiell ställning.

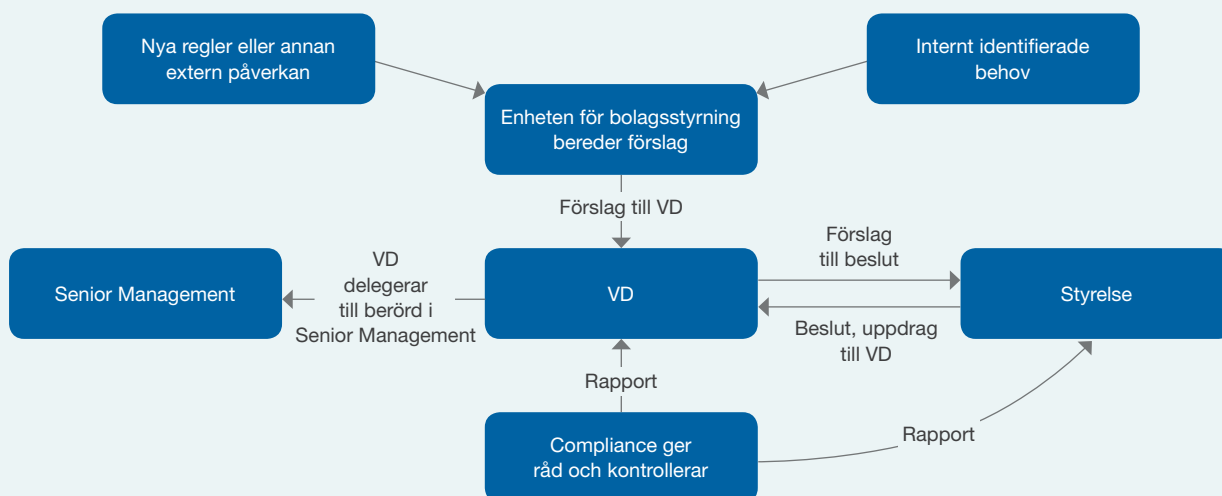
Policy för oberoende riskkontroll

Handelsbanken ska ha en riskkontroll som är oberoende i förhållande till de funktioner som ska kontrolleras. Riskkontrollen ska identifiera, kontrollera och rapportera de risker som verksamheten exponeras för eller kan komma att exponeras för. Detta innebär även att kontrollera att berörda enheter hanterar riskerna och att detta sker på ett effektivt sätt. Riskkontrollen ska även övervaka efterlevnaden av bankens beslutade riskstrategi och risktolerans. Den centrala riskkontrollfunktionen är underställd verkställande direktören.

Policy för operativa risker

Bankens tolerans för operativa risker är mycket låg. Operativa risker ska hanteras så att koncernens operativa förluster förblir små, både i jämförelse med tidigare inträffade förluster och med andra bankers förluster. Ansvaret för operativa risker är en integrerad del i chefsansvaret i hela koncernen.

Tillkomst och uppföljning av bolagsstyrningsdokument

Bilden visar en översikt över processen för att ta fram och följa upp bolagsstyrningsdokument, som till exempel policydokument från styrelsen. Det kan vara extern påverkan, bland annat nya regelverk eller interna behov som leder till att en policy behöver tas fram eller förändras. Bolagsstyrningsenheten ser till att policyn tas fram och därefter lämnas ett förslag till verkställande direktören, som föreslår styrelsen att anta policyn. Verkställande direktören ser till att den beslutade policyn implementeras och kan delegera den uppgiften till berörd i Senior Management. Centrala complianceavdelningen har till uppgift att följa upp att dessa policydokument efterlevs i organisationen.

Kapitalpolicy

Syftet med kapitalpolicyn är att säkerställa att koncernens kapitalförsörjning är tryggad. Koncernen ska vid var tid vara väl kapitaliserad i förhållande till riskerna, uppfylla av styrelsen fastställda mål och av tillsynsmyndigheter fastställda kapitalkrav även i situationer av finansiell stress (se riskavsnitt i not K2 på sidorna 81–105). Bankens kapitalsituation ska också stödja en fortsatt hög rating hos de viktigaste ratinginstituten.

Finanspolicy

Koncernens upplåning ska vara väl diversifierad avseende marknad, valuta och löptid. Banken ska under stressade förhållanden ha en tillräcklig likviditetsreserv för att under fastställd tidsperiod kunna fortsätta sin rörelse utan nyupplåning på de finansiella marknaderna.

Policy för finansiella risker

Med finansiella risker avses marknadsrisker och likviditetsrisker. Marknadsriskerna delas i sin tur in i ränterisker, aktiekursrisker, valutakursrisker och råvaruprisrisker. Finansiella risker ska normalt endast förekomma som ett naturligt led i kundaffärer, i samband med bankens finansiering och i dess roll som market maker. Styrelsen fastställer mätmetoder och övergripande limiter för finansiella risker.

Informationspolicy

Bankens information ska vara korrekt, saklig och lättbegriplig. Den ska präglas av respekt för mottagaren och lämnas i rätt tid och på rätt sätt. Informationen ska stärka bankens varumärke och förtroende hos kunder, kapitalmarknaden och samhället i övrigt. Den information som lämnas till aktiemarknaden ska vara korrekt, relevant

och tillförlitlig samt i enlighet med börsens regler. Offentliggörande av information ska ske så snart som möjligt och samtidigt till börsen, investerare, analytiker, nyhetsbyråer och övriga media. Vid presskonferenser och kapitalmarknadsdagar bjuds normalt media och analytiker in samtidigt.

Etiska riktlinjer

Anställda i banken ska uppträda så att förtroendet för banken upprätthålls. All verksamhet i banken ska präglas av hög etisk standard. Ekonomisk rådgivning ska utgå från kundens behov. Intressekonflikter ska identifieras och handläggas på ett för berörda parter rimligt sätt. Vid tvekan om vad som är etiskt godtagbart ska frågan diskuteras med närmaste chef. Diskriminering på grund av exempelvis kön eller religion får inte förekomma. De etiska riktlinjerna beskriver också hur anställda som misstänker oegentligheter eller andra missförhållanden ska förfara, exempelvis med hjälp av Handelsbankens visselblåsarsystem (whistleblowing).

Bankens etiska riktlinjer är tillgängliga för alla på handelsbanken.se/csr.

Policy för hantering av frågor om intressekonflikter och åtgärder mot mutor och otillbörlig påverkan

Intressekonflikter är en naturlig del i en affärsdrivande verksamhet vilket innebär att denna typ av konflikter kan uppkomma inom bankens verksamhetsområde. Det åligger varje enhetschef i banken att löpande i sin verksamhet identifiera eventuella intressekonflikter. Identifieras en intressekonflikt ska ansvarig enhetschef i första hand se till att kundens intressen inte påverkas negativt. Är det inte möjligt ska kunden informeras om intressekonflikten.

Anställda i banken ska i all sin verksamhet i banken och vid utförande av andra uppdrag uppträda så att förtroendet för banken upprätthålls och därför inte medverka vid handlingar som kan innebära muta eller annan otillbörlig påverkan. I den dagliga verksamheten ska även den så kallade Näringslivskoden från Institutet Mot Mutor beaktas.

Policy om ersättning och lämplighetsbedömning

Banken är i vissa länder part i kollektivavtal om generella anställningsvillkor under anställningstiden och om pensionsvillkor efter uppnådd pensionsålder. Ersättning för utfört arbete fastställs individuellt för varje medarbetare. Ersättning utgår normalt i form av fast lön, sedvanliga löneförmåner och avsättning till pension. Rörlig ersättning tillämpas med stor försiktighet för att inte påverka bankens riskprofil. Lön fastställs lokalt i enlighet med bankens decentraliserade arbetssätt och revideras med beaktande av för banken bindande kollektivavtal. Bankens ersättningssystem ses över årligen eller vid behov och präglas av bankens låga risktolerans. Ersättningssystemet utvärderas årligen av compliance, oberoende riskkontroll samt personalavdelningen.

En mer utförlig beskrivning av ersättningsprinciper i Handelsbanken finns på sidan 59 och detaljerade upplysningar om ersättningar i not K8 på sidorna 108–111.

Lämplighetsbedömningar vid val av styrelseledamöter till bankens dotterbolag utförs av Centrala personalavdelningen som även utför lämplighetsbedömning inför beslut om tillsättning av medlemmar i Senior Management.

Policy för pensioner

Pensionsförmåner är en del av den totala ersättningen till bankens medarbetare. Den totala ersättningen ska vara marknadsanpassad. Pensionsvillkoren i de länder där banken bedriver verksamhet ska vara konkurrenskraftiga samt anpassade efter lagstiftning och regelverk i enlighet med de förutsättningar som gäller för respektive land.

Policy för den interna revisionsverksamheten

Internrevisionen ska utvärdera koncernens effektivitet och ändamålsenlighet avseende processer för riskhantering, intern styrning och kontroll. Revisionen ska självständigt och oberoende granska koncernens verksamhet och redovisning, att väsentliga risker identifieras och hanteras tillfredsställande och att väsentlig finansiell information är tillförlitlig, korrekt och lämnas i tid. Internrevision ska rapportera till styrelsen och dess revisionsutskott.

Policy för hantering och rapportering av händelser av väsentlig betydelse

Händelser av väsentlig betydelse ska rapporteras till Finansinspektionen. Här avses händelser som kan äventyra bankens stabilitet eller skyddet för kunders tillgångar. Ingen sådan händelse inträffade under året.

Policy för bankens utnyttjande av externrevisorernas tjänster

Om de revisorer som valts på årsstämman anlitas för andra uppdrag än revision och därmed sammanhängande uppdrag, fordras att särskilda instruktioner från verkställande direktören följs. Dessutom ska det rapporteras till revisionsutskottet.

Policy för compliance (regelefterlevnad)

Regelefterlevnad innebär efterlevnad av lagar, förordningar, myndigheters föreskrifter och interna regler samt god sed eller god standard. Compliancefunktionen ska med ett riskbaserat arbetssätt såväl stödja som kontrollera regelefterlevnad och rapportera till styrelsens riskutskott och verkställande direktören. Compliancefunktionen ska vara oberoende i förhållande till de funktioner som kontrolleras.

Policy för klagomålshantering

Kundansvarigt kontor ansvarar för att ta emot och hantera kundklagomål. Klagomål ska handläggas skyndsamt, seriöst och i dialog med

kunden, med beaktande av gällande regler för det som klagomålet gäller.

Policy för anställdas värdepappers- och valutaaffärer

Policyn, som omfattar samtliga anställda i Handelsbankenkoncernen, både fast och tillfälligt anställda, närstående samt uppdragstagare, har till syfte att förhindra att någon som omfattas av policyn gör egna värdepappersaffärer som innebär marknadsmissbruk, missbruk av eller otillbörligt röjande av konfidentiell information enligt de regler som gäller för banken och anställda enligt gällande lagstiftning, myndighetsföreskrifter och frivilliga överenskommelser.

Redovisningspolicy

Policyn tillämpas på bankens redovisningsfunktion. Bankens räkenskaper samt finansiella rapportering ska upprättas i enlighet med bestämmelserna i bokföringslagen och god redovisningssed i Sverige samt tillämpliga lagar och internationella standarder för finansiella rapporter. Utländska verksamheter ska utöver koncernens regler även upprätta bokföring i enlighet med det regelverk som är tillämpligt i det land där de är bokföringsskyldiga.

Policy om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism

Policyn är baserad på lagen om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Centralt för de åtgärder banken vidtar är att undvika att banken används som ett verktyg för penningtvätt och finansiering av terrorism. Banken ska inte heller medverka i affärer som misstänks ha en koppling till brottslig verksamhet eller som de anställda inte förstår innebörden av.

ERSÄTTNINGSPRINCIPER I HANDELSBANKEN

Bankens principer för ersättningar till anställda har legat fast under lång tid. Handelsbanken har generellt en låg risktolerans och anser att fast ersättning bidrar till en sund verksamhet vilket därför ska tillämpas som huvudregel. Rörlig ersättning ska tillämpas med försiktighet och förekommer endast i mycket begränsad omfattning. Finansinspektionens föreskrifter om ersättningsystem i kreditinstitut, värdepappersbolag och fondbolag med tillstånd för diskretionär portföljförvaltning innehåller bland annat särskilda regler för anställda som erhåller rörlig ersättning och som bedöms ha en väsentlig inverkan på institu-

tets riskprofil. Föreskriften omfattar även bestämmelser om uppskjuten ersättning. I ersättningsutskottets beredning och bedömning av styrelsens ersättningspolicy och bankens ersättningsssystem deltar såväl chefer för berörda sakområden som ansvariga för riskkontroll och compliance.

Nedan följer en samlad redogörelse för bankens grundläggande principer för fast och rörlig ersättning. Övriga uppgifter om ersättning som banken lämnar i enlighet med gällande föreskrifter framgår av not K8 på sidorna 108–111. Där lämnas även uppgifter om belopp avseende löner, pensioner och andra förmåner samt lån till Executive Directors.

Grundläggande ersättningsprinciper

Banken är i Sverige och i vissa andra länder part i kollektivavtal om generella anställningsvillkor under anställningstiden och pensionsvillkor efter uppnådd pensionsålder.

Bankens lönepolitik syftar till att bankens konkurrenskraft och lönsamhet ska utvecklas positivt och att banken ska attrahera, behålla och utveckla kompetenta medarbetare samt att säkerställa en väl fungerande kompetensutveckling och chefsförsörjning. En god lönsamhets- och produktivitet utveckling i banken skapar förutsättningar för en positiv löneutveckling för bankens medarbetare.

Banken har en långsiktig syn på medarbetarnas anställning. Ersättning för utfört arbete fastställs individuellt för varje medarbetare och utgår i form av fast kontant lön, sedvanliga löneförmåner och avsättning till pension. Lönesättningen i Handelsbanken sker lokalt. Som huvudregel fastställs lönen lokalt i lönesamtal mellan medarbetaren och dennes chef. Denna ordning har tillämpats med stor framgång under många år och innebär att chefer på alla nivåer regelbundet deltar i löneprocessen och tar ansvar för bankens lönepolitik och den egna enhetens personalkostnadsutveckling.

Lönen baseras på i förväg kända lönegrundande faktorer: arbetets art och svårighetsgrad, kompetens, prestationsförmåga och uppnådda arbetsresultat, ledarskap för de som har utvecklingsansvar för medarbetare, utbud och efterfrågan på marknaden och som bärare av bankens kultur.

Principen om enbart fast lön gäller för mer än 97 procent av koncernens anställda och tillämpas undantagslöst för ledande befattningshavare, alla som beslutar i bankens kreditgivning och anställda inom bankens kontrollfunktioner.

Principer för ersättning till ledande befattningshavare – i Handelsbanken benämnda Executive Directors

Aktieägarna beslutar på årsstämman om riktlinjer för ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare, vilka i Handelsbanken numera benämns Executive Directors. Beträffande årsstämmans riktlinjer från 2014 hänvisas till avsnittet om Årsstämman 2014 på sidan 53.

Styrelsen beslutar om ersättning till de befattningshavare som omfattas av årsstämmans ersättningsriktlinjer, jämför föregående stycke, tillsammans 21 personer (per den 31 december 2014). Styrelsen beslutar också om ersättning till de huvudansvariga för kontrollfunktionerna compliance, internrevision och riskkontroll.

Ersättning till verkställande direktören och övriga Executive Directors utgår endast i form av fast lön och avsättning till pension samt sedvanliga förmåner som till exempel tjänstebil. Som en del av ersättningen kan Handelsbanken även tillhandahålla en tjänstebostad efter särskilt beslut från styrelsen. Rörlig ersättning förekommer inte. Det finns inte heller avtal om avgångsvederlag. Uppsägningstiden från befattningshavarens sida är högst sex månader och från Handelsbankens sida högst tolv månader, eller, om banken säger upp avtalet senare än fem år efter inträde i gruppen av Executive Directors, högst 24 månader.

Enlig årsstämmans riktlinjer är pensionsålder 65 år för nya ledande befattningshavare. För befattningshavare som kvarstår i tjänst efter ordinarie pensionsålder gäller en ömsesidig uppsägningstid om högst sex månader.

Executive Directors erhåller tilldelning i Handelsbankens resultatandelssystem Oktogonen på samma villkor som alla andra anställda i banken och har även rätt att växla lön till pension på samma villkor som gäller för andra medarbetare. Ytterligare information om ersättning till ledande befattningshavare framgår i not K8 på sidorna 108–111. Externa arvoden från exempelvis styrelseuppdrag för bankens räkning i andra bolag ska betalas in till banken.

Inför årsstämman 2015 föreslår styrelsen riktlinjer för ersättningar och andra anställningsvillkor till ledande befattningshavare med i huvudsak oförändrat innehåll.

Rörlig ersättning

I Handelsbanken beslutar styrelsen om ersättningspolicy. Ersättningspolicyns huvudprincip är att ersättning ska utgå som fast ersättning. Policyn medger dock att rörlig ersättning kan utgå men då fordras särskilt beslut från verkställande direktören och styrelsen beslutar om det slutliga beloppets storlek.

Rörlig ersättning förekommer i mycket begränsad utsträckning och endast inom Handelsbanken Capital Markets och i det engelska dotterbolaget Heartwood. Rörlig ersättning tillämpas inte heller för bankens ledning eller för någon anställd som fattar beslut om krediter eller limiter. Medarbetare som själv eller tillsammans med andra har rätt att besluta om kredit-, marknads-, likviditets-, råvaru-, valuta- eller ränterisk och medarbetare som genom beslut om produktvillkor kan påverka bankens riskprofil, kan endast få fast ersättning.

Rörlig ersättning baseras på Handelsbankens modell för lönesättning och ska utformas så att den inte uppmuntrar till osunt risktagande och rymms inom bankens risktolerans. Det resultat som ligger till grund för rörlig ersättning belastas med faktiska kostnader för det kapital och den likviditet som verksamheten kräver. Det ska också finnas en rimlig balans mellan fast och rörlig ersättning.

Endast medarbetare inom enheter vars resultat byggs upp av provisioner eller sådana förmedlingsaffärer som sker utan risktagande för banken, kan få rörlig ersättning. Rörlig ersättning utgår endast kontant och utbetalningen av rörlig ersättning om 100 000 kronor eller mer ska skjutas upp med minst 40 procent i minst tre år. Rörlig ersättning som överstiger ersättning till någon i Senior Management skjuts upp med 60 procent i fyra år. Uppskjuten ersättning kan bortfalla eller nedjusteras om det visar sig att förluster eller ökade risker och kostnader uppstår under uppskjutandeperioden eller i det fall utbetalning skulle bedömas oförsvarbar med hänsyn till bankens finansiella situation. Utbetalning och äganderätten till rörlig ersättning tillfaller den berättigade först efter utgången av uppskjutandeperioden. Ingen medarbetare kan få en högre rörlig ersättning än 100 procent av sin fasta ersättning. Rörlig ersättning för 2014 motsvarar mindre än två procent av totala löner och arvoden i koncernen.

Styrelsens rapport om intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen

Redogörelsen för Handelsbankens process för intern kontroll avseende den finansiella rapporteringen grundar sig på det ramverk som tagits fram av The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission (COSO). Processen har utformats för att säkerställa att bankens principer för finansiell rapportering och intern kontroll efterlevs, samt att den finansiella rapporteringen är upprättad i överensstämmelse med lag, tillämpliga redovisningsstandarder och övriga krav på noterade bolag.

Kontrollmiljö

Det grundläggande för Handelsbankens interna kontroll av den finansiella rapporteringen är den kontrollmiljö som har beskrivits tidigare i bolagsstyrningsrapporten: organisationsstruktur, ansvarsfördelning, riktlinjer och styrande dokument.

Ytterligare en del av den interna kontrollprocessen är riskbedömningen – det vill säga identifiering och hantering av de risker som kan påverka den finansiella rapporteringen samt de kontrollaktiviteter som syftar till att förebygga, upptäcka och korrigera fel och avvikelser.

Riskbedömning

En viktig del av bankens riskbedömning är de självvärderingar som årligen utförs på regionbanker, dotterbolag, centrala avdelningar och utländska enheter. Risker avseende den finansiella rapporteringen är en del av denna totalanalys.

I en självvärdering definieras vilka händelser som utgör potentiella risker för verksamheten och därefter uppskattas sannolikheten för och konsekvenserna av varje risk. Särskild hänsyn tas till risken för oegentligheter och risken för förlust eller förskingring av tillgångar. Med utgångspunkt från självvärderingen utformas en åtgärdsplan. Handelsbankens riskhantering i övrigt beskrivs i detalj i not K2 på sidorna 81–105.

Kontrollaktiviteter

Olika kontrollaktiviteter finns inbyggda i hela processen för finansiell rapportering.

Centrala finans- och ekonomiavdelningen ansvarar för koncernredovisning och koncernbokslut samt för ekonomiska och administrativa styrsystem. I avdelningens ansvar ingår även koncernens likviditet, internbank, kapitalbas, skatteinanalys samt den koncerngemensamma myndighetsrapporteringen. Kapitalkraven beräknas dock av den oberoende riskkontrollen. Centrala finans- och ekonomiavdelningen ska vidare säkerställa att instruktioner av betydelse för den finansiella rapporteringen görs kända och tillgängliga för berörd personal. Den oberoende riskkontrollen identifierar, kontrollerar och rapporterar risker för fel i bankens antaganden och bedömningar som ligger till grund för bankens finansiella rapportering.

Inom redovisnings- och controllerorganisationen sker fortlöpande avstämningar och kontroller av redovisade belopp samt analyser av resultat och balansräkningar.

De ekonomiansvariga på regionbanker, dotterbolag, centrala avdelningar och utländska enheter ansvarar för att kontrollaktiviteterna i den finansiella rapporteringen för deras respektive enheter är ändamålsenliga, det vill säga att de är utformade för att förebygga, upptäcka och korrigera fel och avvikelser, samt att de står i överensstämmelse med interna riktlinjer och instruktioner. Vid varje kvartalsbokslut intygar enheterna att föreskrivna periodiska kontroller och avstämningar av konton har utförts.

Chefen för den oberoende riskkontrollen ansvarar för att inrätta och upprätthålla en värderingskommitté. Kommitténs roll är att stödja den oberoende riskkontrollen, den centrala finans- och ekonomiavdelningen samt lokala risk- och ekonomifunktioner i beslutsfattande inom värderings- och redovisningsfrågor. Kommittén behandlar värdering av finansiella tillgångar och skulder, inklusive derivat som värderas till verkligt värde, samt finansiella garantier och avser såväl egna innehav som sådana som hålls för annans räkning. Kommittén ska säkerställa att värderingen följer externa regelverk, interna riktlinjer och gällande marknadspraxis.

En hög informationssäkerhet är en förutsättning för en god intern kontroll av den finansiella rapporteringen. Därför finns regler och riktlinjer för att säkerställa tillgänglighet, riktighet, sekretess och spårbarhet i informationen i affärssystemen.

Som ett led i arbetet med att kvalitetssäkra den finansiella rapporteringen har styrelsen inrättat ett revisionsutskott bestående av styrelsens ordförande samt två styrelseledamöter. Utskottet behandlar kritiska redovisningsfrågor samt de finansiella rapporter som banken lämnar. Utskottet övervakar också effektiviteten i internkontrollen, internrevisionen och riskhanteringssystemen avseende den finansiella rapporteringen, se vidare under rubriken Utskottsarbete på sidan 54.

Information och kommunikation

Banken har informations- och kommunikationsvägar som syftar till att främja fullständighet och riktighet i den finansiella rapporteringen. Koncernens övergripande redovisningsinstruktion och särskilda rutinbeskrivningar för bokslutsarbetet kommuniceras till berörda medarbetare via koncernens intranät. Det system som används för finansiell rapportering omfattar hela koncernen.

Uppföljning

Internrevision, Compliance och den centralt placerade oberoende riskkontrollavdelningen samt redovisnings- och controlleravdelningarna följer upp att interna policyer, instruktioner och andra styrdokument efterlevs. Uppföljningen sker på central nivå, men också på lokal nivå – inom regionbanker, dotterbolag, centrala avdelningar och utländska enheter. I den policy som styrelsen har fastställt för internrevisionen framgår att den ska granska den interna styrningen och kontrollen. Internrevisionen beskrivs närmare på sidan 56. Koncernens informations- och kommunikationsvägar följs upp kontinuerligt för att säkerställa att dessa är ändamålsenliga för den finansiella rapporteringen.

Styrelsens ledamöter

Namn	Anders Nyrén, ordförande	Fredrik Lundberg, vice ordförande	Sverker Martin-Löf, vice ordförande	Jon Fredrik Baksaas, ledamot	Pär Boman, ledamot
Befattning	VD och koncernchef i AB Industrivärden	VD och koncernchef i L E Lundbergföretagen AB	Direktör	VD och koncernchef i Telenor ASA	VD och koncernchef i Handelsbanken
Utbildning	Civilekonom och MBA, ekon dr hc	Civilekonom och Civilingenjör, ekon dr hc och tekn dr hc	Tekn lic, fil dr hc	Civilekonom och MBA	Ingenjör och ekonomexamen
Invald år	2001	2002	2002	2003	2006
Född	1954	1951	1943	1954	1961
Nationalitet	Svensk	Svensk	Svensk	Norsk	Svensk
Andra uppdrag	Ordförande i Sandvik AB • Ledamot i Handelshögskolan i Stockholm samt Handelshögskoleföreningen, AB Industrivärden, Svenska Cellulosa AB SCA, AB Volvo • Vice Preses IVA.	Ordförande i Holmen AB, Hufvudstaden AB, Indutrade AB • Ledamot i L E Lundbergföretagen AB, AB Industrivärden, Skanska AB.	Ordförande i AB Industrivärden, Svenska Cellulosa AB SCA, SSAB AB • Vice ordförande i Telefonaktiebolaget L M Ericsson • Ledamot i Skanska AB.	Ordförande i GSM Association • Ledamot i Doorstep AS • Medlem i Det Norske Veritas (rådet).	Ledamot i AB Industrivärden, Svenska Cellulosa AB SCA.
Bakgrund	1997–2001 Vice VD, Ekonomi- och finansdirektör Skanska • 1996–1997 Dir Markets och Corporate Finance Nordbanken • 1992–1996 Vice VD, Ekonomi- och finansdirektör Securum • 1987–1992 VD OM International AB • 1986–1987 VD STC Venture AB • 1982–1987 Vice VD, Ekonomi- och finansdirektör STC • 1979–1982 Direktör AB Wilhelm Becker.	Verksam inom Lundbergs sedan 1977 • Koncernchef i L E Lundbergföretagen AB sedan 1981.	1977–2002 verksam inom Svenska Cellulosa AB SCA i olika ledande befattningar.	1994–2002 Chief Financial Officer, Executive Vice President, Senior Executive Vice President Telenor ASA • 1997–1998 Managing Director Telenor Bedrift AS • 1989–1994 Chief Finance Officer, Chief Executive Officer TBK AS • 1988–1989 Chief Finance Director Aker AS • 1985–1988 Chief Finance Director Stolt Nielsen Seaway AS, Oslo and Haugesund • 1979–1985 System consultant, Controller, Contract Co-ordinator Det Norske Veritas.	2002–2005 Vice VD, Chef för Handelsbanken Markets • 1998–2002 Vice VD, Chef för Regionbank Danmark, Handelsbanken • Anställd i Handelsbanken sedan 1991.
Ersättning 2014¹	3 937 500 kr	1 218 750 kr	1 418 750 kr	618 750 kr	0 kr
Kreditkommitté Närvaro	Ordförande 12/13	13/13	13/13	–	13/13
Revisionsutskott Närvaro	5/5	–	Ordförande 5/5	–	–
Ersättningsutskott Närvaro	Ordförande 9/9	–	–	–	–
Riskutskott Närvaro	Ordförande 3/3	–	–	–	–
Styrelsemöten Närvaro	Ordförande 10/10	10/10	10/10	9/10	10/10
Egna och närståendes aktieinnehav	2 000	2 525 000 samt 12 500 000 via L E Lundbergföretagen AB	4 000	0	12 335, varav 6 335 i indirekt innehav ³ . Konvertibler till nominellt belopp: 2011: 8 318 142 kr 2014: 9 793 942 kr
Beroende/oberoende	Ej oberoende (VD och koncernchef i AB Industrivärden).	Oberoende i förhållande till banken och bankledningen. Ej oberoende i förhållande till större aktieägare (ledamot i AB Industrivärden).	Oberoende i förhållande till banken och bankledningen. Ej oberoende i förhållande till större aktieägare (ledamot i AB Industrivärden).	Oberoende i förhållande till banken, bankledningen och större aktieägare.	Ej oberoende (VD).

¹ Under perioden januari 2014 fram till årsstämman i mars 2014 var Lone Fønss Schröder ledamot i styrelsen. Hennes ersättning för detta samt för arbete i revisionsutskott uppgick till 187 500 kronor. Summan av ersättningar till styrelsen uppgick 2014 till 10 625 000 kronor.

² Ledamot i revisionsutskottet från mars 2014.

³ Indirekt innehav av aktier i Handelsbanken via vinstandelsstiftelsen Oktogonen.

Namn	Tommy Bylund, ledamot	Jan Johansson, ledamot	Ole Johansson, ledamot	Bente Rathe, ledamot	Charlotte Skog, ledamot
Befattning	Bankdirektör	VD och koncernchef i Svenska Cellulosa AB SCA	Direktör	Direktör	Banktjänsteman
Utbildning	Gymnasieutbildning	Jur kand	Diplomekonom	Civilekonom och MBA	Ekonomiskt gymnasium
Invald år	2000	2009	2012	2004	2012
Född	1959	1954	1951	1954	1964
Nationalitet	Svensk	Svensk	Finsk	Norsk	Svensk
Andra uppdrag	Ordförande i Stiftelsen Oktagonen • Ledamot i Ljusdals kommuns näringspolitiska stiftelse, Närjus.	Ledamot i SSAB AB, Svenska Cellulosa AB SCA.	Ordförande i EQ Oyj Abp, Aker Arctic Technology Inc • Vice ordförande Hartwall Capital Oy Ab.	Ordförande i Ecohz AS och Cenium AS (båda bolagen är dotterbolag till Home Invest AS) • Ledamot i Polariss Media ASA, Home Invest AS och dess dotterbolag Nordic Choice Hospitality Group AS, Aker Kvaerner Holding AS.	Ledamot i Finansförbundet, Stiftelsen Oktagonen • Suppleant i Finansliv Sverige AB.
Bakgrund	Anställd i Handelsbanken sedan 1980 • Kontorschef i Handelsbanken sedan 1992.	2001–2007 VD och koncernchef Boliden AB • 2001 Chef för nätverksamheten Telia AB • 1994–2001 Vice VD Vattenfall • 1990–1994 Affärsområdeschef Svenska Shell • 1985–1990 Bolagsjurist inom Shell • 1984–1985 Biträdande jurist • 1981–1983 Tingsnotarie.	1975–2011 innehaft olika uppdrag inom Wärtsilä- (Metra) koncernen med ett avbrott för Valmet 1979–1981 • Koncernchef 2000–2011.	1999–2002 Vice koncernchef Gjensidige NOR (VD livbolaget, ordförande Fond- och Kapitalförvaltningsbolaget) • 1996–1999 VD Gjensidige Bank AS • 1993–1996 VD Elcon Finans AS • 1991–1993 Vice VD Forenede Forsikring • 1989–1991 Ekonomidirektör Forenede Forsikring • 1977–1989 Kredit- och ekonomichef E.A. Smith AS.	Anställd i Handelsbanken sedan 1989.
Ersättning 2014¹	0 kr	743 750 kr	1 243 750 kr	1 256 250 kr	0 kr
Kreditkommitté Närvaro	13/13	Suppleant	13/13	13/13	Suppleant 2/13
Revisionsutskott Närvaro	–	–	3/5 ²	–	–
Ersättningsutskott Närvaro	–	9/9	–	9/9	–
Riskutskott Närvaro	–	–	3/3	3/3	–
Styrelsemöten Närvaro	10/10	10/10	10/10	10/10	10/10
Egna och närståendes aktieinnehav	19 492, varav 19 492 i indirekt innehav ³ . Konvertibler till nominellt belopp: 2011: 1 131 799 kr 2014: 1 188 742 kr	5 000	12 165	1 330	6 781, varav 6 781 i indirekt innehav ³ . Konvertibler till nominellt belopp: 2011: 242 722 kr 2014: 251 744 kr
Beroende/oberoende	Ej oberoende (anställd).	Ej oberoende i förhållande till banken och bankledningen (Handelsbankens VD är ledamot i styrelsen i SCA). Oberoende i förhållande till större aktieägare.	Oberoende i förhållande till banken, bankledningen och större aktieägare.	Oberoende i förhållande till banken, bankledningen och större aktieägare.	Ej oberoende (anställd).

Senior Management

samt Audit och Whistleblowing Function

Group Functions Executives

Per Beckman ^{1,2}

Credits • Född 1962 • Anställd 1993 • Aktieinnehav 3 265, varav 3 265 i indirekt innehav*
• Konvertibler³: 2011: 5 545 428 kr, 2014: 5 617 510 kr

Yonnie Bergqvist ¹

Central Head Office • Född 1961 • Anställd 1979 • Aktieinnehav 18 484, varav 18 347 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 5 000 000 kr, 2014: 5 617 510 kr

Katarina Berner Frösdal ^{1,2}

HR och Sustainability • Född 1956 • Anställd 1979 • Aktieinnehav 21 027, varav 21 027 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 5 545 428 kr, 2014: 5 617 510 kr

Pär Boman ^{1,2}

President och Group Chief Executive • Född 1961 • Anställd 1991 • Aktieinnehav 12 335, varav 6 335 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 8 318 142 kr, 2014: 9 793 942 kr

Michael Green ¹

Capital Markets • Född 1966 • Anställd 1994 • Aktieinnehav 4 392, varav 4 392 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 5 545 428 kr, 2014: 5 617 510 kr

Maria Hedin ^{1,2}

CRO • Född 1964 • Anställd 2010 • Aktieinnehav 847, varav 765 i indirekt innehav*
• Konvertibler³: 2011: 155 454 kr, 2014: 5 176 431 kr

Jan Häggström

Economic Research • Född 1949 • Anställd 1988 • Aktieinnehav 7 852, varav 7 852 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 3 763 599 kr, 2014: 5 617 510 kr

Anders H Johansson ^{1,2}

IT • Född 1955 • Anställd 1999 • Aktieinnehav 2 753, varav 2 753 i indirekt innehav*
• Konvertibler³: 2011: 5 545 428 kr, 2014: 5 617 510 kr

Ulf Köping-Höggård

Legal • Född 1949 • Anställd 1990 • Aktieinnehav 6 750, varav 6 750 i indirekt innehav*
• Konvertibler³: 2011: 3 763 599 kr, 2014: 5 000 000 kr

Johan Lagerström ^{1,2}

Communications • Född 1961 • Anställd 2002 • Aktieinnehav 2 566, varav 2 170 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 3 763 599 kr, 2014: 5 617 510 kr

Agneta Lilja ^{1,2}

Infrastructure • Född 1961 • Anställd 1985 • Aktieinnehav 12 126, varav 12 126 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 3 763 599 kr, 2014: 5 617 510 kr

Olof Lindstrand

Central Head Office • Född 1949 • Anställd 1985 • Aktieinnehav 1 071, varav 1 071 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 1 131 799 kr, 2014: 1 188 742 kr

Claes Norlén ^{1,2}

Central Head Office • Född 1955 • Anställd 1978 • Aktieinnehav 24 710, varav 24 129 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 4 654 514 kr, 2014: 5 441 079 kr

Anders Ohlner ¹

Central Head Office • Född 1955 • Anställd 1985 • Aktieinnehav 10 875, varav 10 375 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 3 763 599 kr, 2014: 5 617 510 kr

Ulf Riese ^{1,2}

CFO • Född 1959 • Anställd 1983 • Aktieinnehav 46 074, varav 15 336 i indirekt innehav*
• Konvertibler³: 2011: 5 545 428 kr, 2014: 5 617 510 kr

Håkan Sandberg ^{1,2}

Central Head Office • Född 1948 • Anställd 1969 • Aktieinnehav 5 552, varav 462 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 4 654 514 kr, 2014: 5 617 510 kr

Klas Tollstadius

Company Secretary och Corporate Governance • Född 1954 • Anställd 1991
• Aktieinnehav 6 366, varav 6 366 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 3 327 257 kr, 2014: 5 617 510 kr

Compliance

Luciana Pacor Hygrell

Compliance • Född 1954 • Anställd 1979 • Aktieinnehav 20 200, varav 20 197 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 750 000 kr, 2014: 5 441 079 kr

Oberoende av Senior Management - Audit och Whistleblowing Function

Tord Jonerot

Audit • Född 1958 • Anställd 1990 • Aktieinnehav 6 664, varav 6 664 i indirekt innehav*
• Konvertibler³: 2011: 4 654 514 kr, 2014: 5 617 510 kr

Group Business Executives

Jan Amethier¹

Merchant Banking International • Född 1961 • Anställd 2010 • Aktieinnehav 765, varav 765 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 777 271 kr, 2014: 1 012 310 kr

Nina Arkilanti¹

Finland • Född 1967 • Anställd 1995 • Aktieinnehav 5 667, varav 3 268 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 4 000 000 kr, 2014: 5 617 510 kr

Anders Bouvin¹

UK • Född 1958 • Anställd 1985 • Aktieinnehav 12 369, varav 12 369 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 5 545 428 kr, 2014: 5 617 510 kr

Michael Broom

South West Great Britain • Född 1959 • Anställd 2009 • Aktieinnehav 168, varav 168 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 1 131 799 kr, 2014: 5 769 602 kr

Per Elcar¹

Markets & Asset Management • Född 1962 • Anställd 2002 • Aktieinnehav 2 052, varav 2 052 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 1 131 799 kr, 2014: 1 188 742 kr

Magnus Ericson

Northern Sweden • Född 1968 • Anställd 1988 • Aktieinnehav 5 975, varav 5 875 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 1 131 799 kr, 2014: 1 188 742 kr

John Hodson

Southern Great Britain • Född 1961 • Anställd 2007 • Aktieinnehav 354, varav 354 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 1 131 799 kr, 2014: 1 340 957 kr

Katarina Ljungqvist

Western Sweden • Född 1965 • Anställd 1989 • Aktieinnehav 6 953, varav 6 953 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 1 131 799 kr, 2014: 5 617 510 kr

Simon Lodge

North East Great Britain • Född 1958 • Anställd 2004 • Aktieinnehav 806, varav 806 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 4 654 514 kr, 2014: 5 769 602 kr

Nick Lowe

Central Great Britain • Född 1966 • Anställd 2007 • Aktieinnehav 336, varav 336 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 1 131 799 kr, 2014: 5 152 092 kr

Lars Moesgaard¹

Denmark • Född 1968 • Anställd 1988 • Aktieinnehav 2 109, varav 1 628 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 1 131 799 kr, 2014: 1 188 742 kr

Stefan Nilsson

Eastern Sweden • Född 1957 • Anställd 1980 • Aktieinnehav 19 454, varav 19 454 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 1 131 799 kr, 2014: 5 617 510 kr

John Parker

Northern Great Britain • Född 1955 • Anställd 2006 • Aktieinnehav 469, varav 469 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 1 131 799 kr, 2014: 5 769 607 kr

Louise Sander

Pension & Life • Född 1969 • Anställd 2013 • Aktieinnehav 112, varav 62 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: -, 2014: 1 188 742 kr

Göran Stille

Southern Sweden • Född 1966 • Anställd 1987 • Aktieinnehav 3 162, varav 3 162 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 4 654 514 kr, 2014: 5 617 510 kr

Ulrica Stolt Kirkegaard

Stadshypotek • Född 1968 • Anställd 1994 • Aktieinnehav 3 993, varav 3 993 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 1 131 799 kr, 2014: 5 000 000 kr

Mikael Sørensen¹

Netherlands • Född 1966 • Anställd 1994 • Aktieinnehav 1 751, varav 1 751 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 1 131 799 kr, 2014: 5 617 510 kr

Dag Tjernsmo¹

Norway • Född 1962 • Anställd 1988 • Aktieinnehav 4 032, varav 4 032 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 4 000 000 kr, 2014: 5 441 079 kr

Frank Vang-Jensen¹

Sweden • Född 1967 • Anställd 1998 • Aktieinnehav 1 780, varav 1 780 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 4 000 000 kr, 2014: 5 000 000 kr

Åsa Willén

Forestry & Farming • Född 1971 • Anställd 2009 • Aktieinnehav 1 169, varav 1 169 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 242 722 kr, 2014: 5 176 431 kr

Pontus Åhlund

Central Sweden • Född 1963 • Anställd 1983 • Aktieinnehav 11 243, varav 10 243 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 3 763 599 kr, 2014: 5 617 510 kr

Carina Åkerström

Stockholm Sweden • Född 1962 • Anställd 1986 • Aktieinnehav 7 031, varav 7 031 i indirekt innehav* • Konvertibler³: 2011: 5 545 428 kr, 2014: 5 617 510 kr

¹ Executive Directors: Omfattas av ersättningsriktlinjer i enlighet med Aktiebolagslagen.

² Corporate Committee: Personer som bereder ärenden för styrelsen.

* Indirekt innehav av aktier i Handelsbanken via vinstandelsstiftelsen Oktogonen.

³ Se not K38.

Revisionsberättelse

Till årsstämman i Svenska Handelsbanken AB (publ)
Org nr 502007-7862

RAPPORT OM ÅRSREDOVISNINGEN OCH KONCERNREDOVISNINGEN

Vi har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Svenska Handelsbanken AB (publ) för år 2014. Bolagets årsredovisning och koncernredovisning ingår i den tryckta versionen av detta dokument på sidorna 7–191.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att uttala oss om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att vi följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. Bankens interna revisionsavdelning har under året löpande granskat den interna kontrollen och räkenskaperna. Rapporter häröver har tillställts oss.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2014 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag.

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2014 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och enligt lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag. En bolagsstyrningsrapport har upprättats. Förvaltningsberättelsen och bolagsstyrningsrapporten är förenliga med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att årsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen.

RAPPORT OM ANDRA KRAV ENLIGT LAGAR OCH ANDRA FÖRFATTNINGAR

Utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har vi även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Svenska Handelsbanken AB (publ) för år 2014.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt aktiebolagslagen och lagen om bank- och finansieringsrörelse.

Revisorns ansvar

Vårt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala oss om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av vår revision. Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för vårt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har vi granskat styrelsens motiverade yttrande samt ett urval av underlagen för detta för att kunna bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Som underlag för vårt uttalande om ansvarsfrihet har vi utöver vår revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningskyldig mot bolaget. Vi har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med aktiebolagslagen, lagen om bank- och finansieringsrörelse, lagen om årsredovisning i kreditinstitut och värdepappersbolag eller bolagsordningen.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Uttalanden

Vi tillstyrker att årsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 12 februari 2015

KPMG AB
Stefan Holmström
Auktoriserad revisor

Ernst & Young AB
Erik Åström
Auktoriserad revisor

